

Forskning och lärandematriser

I de stora internationella forskningsöversikter kring matriser som gjorts (se lista nedan), framgår de aspekter som är avgörande för att matriser ska påverka elevernas lärande positivt:

Att matrisen är *uppgiftsspecifik*, dvs. kopplas till den uppgift som eleven är satt att lösa.

Att *målen är begripliga* för eleven. Kriterierna måste uttryckas språkligt och innehållsligt förståeligt.

Att eleven *ges tid att arbeta utifrån matrisen kontinuerligt* under arbetets gång (alltså inte bara vid en avslutande bedömning), såväl för eget lärande, som för bedömning av andras prestationer.

Att läraren kombinerar matriserna med att ställa frågor på *metakognitiv nivå* och initierar diskussioner och reflektioner kring lärandestrategier, hur man lär sig och hur progressionen i lärandet ser ut.

Det är denna vetenskapliga grund som lärandematriser vilar på:

Lärandematriser är uppgiftsspecifika och specialdesignade för maximal målförståelse.

I min bok visar jag hur elever och lärare under hela arbetets gång använder lärandematriser vid såväl undervisning och lärande som vid all form av respons och bedömning.

Boken beskriver även hur ni med utgångspunkt i lärandematriser arbetar metakognitivt: ger framåtsyftande respons utifrån matriskriterier, bryter ner komplexa förmågor till konkreta handlingar för att kunna välja lämpliga lärandestrategier och får upp ögonen för hur stegvisa framgångar i ett ämnesområde ser ut.

”Bedömningsteoretiskt handlar lärandematriser om att öka validiteten utan att tumma på reliabilitet.”

Ur *Lärandematriser: att få eleven att förstå*

Större forskningsöversikter om matriser:

Jönsson, A., Svingby, G. (2007). The use of scoring rubrics: Reliability, validity and educational consequences. *Educational Research Review*, 2, 130–144.

(Alla artiklar om såväl reliabilitet och validitet som lärande)

Andrade, H. & Reddy, Y. M (2010). A review of rubric use in higher education *Assessment & Evaluation in Higher Education* Vol. 35, No. 4, July, 435–448

(Enbart artiklar från högre utbildning, men inom såväl reliabilitet och validitet som lärande)

Jönsson, A. & Panadero, E. (2013). *Educational Research Review*, 9, 129–144.

(Enbart artiklar om formativ användning av matriser, men från alla nivåer i skolsystemet)

Brookhart, S. M. & Chen, F. (2014). The quality and effectiveness of descriptive rubrics, *Educational Research Review*. (Alla artiklar om såväl reliabilitet och validitet som lärande efter tidsintervallet i Jönsson & Svingby)